9e JAARG. № 249.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar f 24.– ℔ halfj.f 12.– ℔ maand f 2.–
" Java. " do. " 30.– " do. " 15.–
" Buitenb. " do. " 36.– " do. " 18.–
" Europa. " do. " 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

WOENSDAG 23 OCTOBER 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letters betalen dubbeld,
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel

VERTREK DER LANDMAIL
In de maand October den 26sten.

ADVERTENTIEN.

Op Dingsdag den 29sten October 1861.
Zal ten burele van den Resident van Soerabaija eene

UITBESTEDING

worden gehouden voor den OVERVOER VAN GOUVERNEMENTS HOUTWERKEN van de stapelplaats te *Boenga* naar *Podjok* bij *Grissee*, naar *Soerabaija*, naar de reeden van *Grissee* en *Soerabaija*, en naar de schepen op het vaarwater in de nabijheid der monding van de *Solo*-rivier; en zulks voor den tijd van vijf jaren.

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen op gemeld bureau ter inzage.

SOERABAYA, *den 1sten October* 1861.
Namens den Resident;
De Secretaris,
(1519) **CHS. TROMP.**

(*Voor het land.*) **Op Zaturdag den 9 November e. k.** zal ingevolge bekomen magtiging in het openbaar voor afbraak worden verkocht het reeds voltooide gedeelte van het BOMVRIJ BUSKRUIDMAGAZIJN voor 50.000 N. ℔ nabij Bastion IV der Oosterlinie dezer vesting.

De voorwaarden van verkoop liggen dagelijks, zon- en feestdagen uitgezonderd van 7 tot 1 ure ten bureele van den ondergeteekende ter lezing, bij wien tevens nadere inlichtingen te bekomen zijn.

SOERABAYA *den* 12 *October* 1861.
De Luitenant Kolonel Onder Directeur der Genie in de 3e Militaire afdeel. op Java
(1620) J. C. R. STEINMETZ.

De brug aan de Simpangsche poort is voor passage wederom opengesteld en wordt mitsdien de barriere nabij de brug *Bibis* gesloten.

Soerabaija, 19 *October* 1861.
De Assistent Resident voor de politie,
(1661) E. DIBBETS.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Donderdag den 24sten October 1861.
Bij de heeren *Gebr. Perret & Co*, in de stad van diverse goederen en gelijktijdig bij den heer *Brunting*, te Kepoetran van meubelaire goederen.

Op Vrijdag den 25sten October 1861.
Bij den heer *Munro*, te Krambangan van meubelaire goederen, en
Bij den heer *Haije & van Marle*, te Kalie rsas van diverse goederen. (1636)

Op Zaturdag den 26sten October 1861.
In het pakhuis van den chinees *Tan Bindjang*, te kampong Baroe van een schip en inventaris.

Op Maandag den 28sten October 1861.
Bij de heeren *Le Roy & Co* in de stad, van een huis en een schip van den heer *Kooiman qq Friedlander* en
Bij den heer *Kok* te Kembang Jepoon van diverse goederen.

Op Dingsdag den 29sten October 1861.
Bij de heeren *B. J. van Eck & Co* te Ketabang, van eene partij houtwerken.

Op Woensdag den 30sten October 1861.
Bij den heer *Stecker* in de stad, van diverse goederen.

Op Donderdag den 31sten October 1861.
Bij den pachter der pandjeshuizen *The khe* in de kampoong Melaijoe, van onuitgeloste pandgoederen.

Op Vrijdag den 1sten November 1861.
Bij de heeren *Le Roy & Co* in de stad, van diverse goederen. (1674)

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER J. C. VISSER echtgenoote van
Eenige kennisgave. L. F. HOYEL.
SOERABAYA, 19 *October* 1861. (1657)

Voorspoedig bevallen van een *ZOON* H. J. M. VAN BERS, *Butteling.*
SOERABAYA, 22 *October* 1861. (1683)

HUWELIJKEN.

Getrouwd:
FRANCIS DAWSON STAVERS
met de moeder zijner kinderen,
PAULINE REBORN.
MODJOSARIE (*Glenlivet*) 18 *October* 1861. (1656)

STERFGEVALLEN.

Gisteren ontving ik het treurig berigt dat mijne behuwdzuster, **J. C. Huijsdens**, geb. *van Vuuren*, kort na aankomst uit Nederland ter reede Batavia aan boord van het schip *ARGO*, is overleden.

C. T. HUIJSDENS.
Soerabaija, 23 *October* 1861.
Eenige kennisgave. (1677)

Op de VENDUTIE

VAN

HAYE & VAN MARLE

den 25sten dezer

ZAL VERKOCHT WORDEN:

Een partij Fransche OVERHEMDEN, PARFUMERIEN, BLIKKEN KOFFIJKANNEN, Engelsche KANTOORLAMPEN, Japansche KOPEREN KETELS, EAU DE COLOGNE merk **H. & S.** SOKKEN, Amerikaansche KINDERSTOELEN, OLIE- en AZIJNZETJE, LIQUEURSTELLEN, GOUDLEDEREN KINDERPETJES, KRAMERIJEN, THEESERVIEZEN PORCELEINEN INKTKOKERS. (1658)

NB. goederen kunnen bijgebragt worden

Nog zal worden verkocht

bij

HAYE & VAN MARLE,

op den 25sten

Een groote quantiteit GEEL- en ROOD BLADKOPER, een stel IJZEREN BOOTS-DAVIDS, een PAPAGAAI STOK, een ROERSPIL en verdere scheepsmaterialen. (1659)

VENDUTIE

BIJ

HAYE & VAN MARLE
Vrijdag den 25sten October 1861.
(1643)

OP VENDUTIE

op den 25sten a. s.

BIJ

HAYE & VAN MARLE.

Zal nog worden verkocht :

8 IJZEREN SCHEEPS WERPANKERS van 114 tot 117 Ned. ℔ = Cts. 2.10.
1 Fraaij BENDIEPAARD zonder gebreken (*Isabel.*)
(1669)

Op de VENDUTIE

van den 25sten dezer,

zal nog verkocht worden:

3 hier gemaakte IJZEREN LEDIKANTEN.
(1671)

OP DE VENDUTIE

van den 25sten dezer

zal nog worden verkocht :

Eene DIAMANTEN BROCHE met 2 dito OORBELLEN, 2 dito RINGEN.
BENEVENS,
15 thails ZUIVER ZILVER IN STAVEN.
(1673)

VENDUTIE.

Op Maandag den 28sten October.

zal worden verkocht:

in het vendulokaal van

LE ROY & CO.

in de Heerenstraat.

Een **ERF MET HET DAAROP STAANDE NIEUW STEENEN HUIS EN BIJGEBOUWEN** gelegen in de kampong *Mergojosso* naast het Societeits-gebouw **de Club** aan den Simpangschen weg alhier.

Gemeld HUIS heeft zes kamers in het hoofdgebouw, ruime BIJGEBOUWEN, STALLING voor 8 paarden en WAGENKAMER. (1644)

Op Maandag den 28sten October,

zal worden verkocht:

in het vendulocaal van

LE ROY & CO.

in de Heerenstraat.

het hecht en sterk gekoperd Barkschip, genaamd

WILHELMINA HELENA,

gezagvoerder **A. Lunel.**

groot 190 gemeten lasten.
(1645)

Harie 28 boelan inie

di tokonja toewan

LE ROY & CO.

Sebelah kantor politie.

Nantie di leilangken kapal bark namanja.

WILHELMINA HELENA.

besarnja **190 last** seperti soedah di oekoer kommandeur laut; tambaganja missie baik, dan kapal koewat sekalie.
(1646)

Op Dingsdag den 29 October a. s.

Zullen de ondergeteekenden op de Stapelplaats te *Ketabang*, verkoopen

EENE GROOTE PARTIJ

Djattie Houten Balken.

alsmede:

Eene partij SCHAALPLANKEN.
(1627) **B. J. VAN ECK & CO.**

OP DE VENDUTIE

van den 29sten a. s.

te Kataban.

Zullen nog verkocht worden :

Eene partij WALIKOEKON, SONNO KLING en WADANG HOUTEN BALKEN.
(1639) **B. J. VAN ECK & CO.**

VENDUTIE

Op Woensdag den 30sten October aanstaande

in de toko van

J. W. STECHER,

in de stad van:

SPIEGELS, SCHILDERIJEN, STOLPEN, ÉTAGÈREVOORWERPEN, ROSEWATER, PROVISIEN, DAMESJAPONNEN, REGENJASSEN, WAAIJERS, PENDULES en FRIESCHE KLOKKEN, TOKOLEGKASTEN, EUROPEESCH TOUWWERK en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (1672)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 1sten November a. s.

van

DIVERSE COMMISSIEGOEDEREN.

(1675) LE ROY & CO.

Op den 15den November e. k.

Zal door tusschenkomst van het Vendudepartement te *Samarang*, ter plaatse waar het tegen dien dag vendutie zal aankondigen des voormiddags ten 10 uur, in het openbaar aan den meestbiedenden worden verkocht:

De particuliere onderneming

tot

aanplant en bereiding

van

TABAK

te

PANOLAN

Residentie Rembang.

Ten name staande van wijlen den Heere **R. SCHIFF** en bestaande uit:

Een kapitaal **Steenen**, met **Pannen Gedekt Woonhuis** en **bijgebouwen.**

Twaalf **Tabaksloodsen, opzienerswoningen**, compleeten inventaris enz.

De veilconditien en de Inventaris zullen van af heden gedeponeerd en ter visie liggen ten kantore van de firma B. KOPERSMIT & Co; te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, alsmede ten huize van den administrateur der onderneming E. W. C. HAIGHTON te *Panolan*, terwijl nadere informatien te bekomen zijn bij de beide ondergeteekenden.

SAMARANG, **B. KOPERSMIT & CO.**

27 *September*, 1861 **C. VON BORNEMANN.**

(1543)

Sijdney paarden, koeijen en schapen

Op een nader te bepalen dag,

zullen de ondergeteekenden na arrivement doen verkoopen eene lading:

 Fraaije SIDNEY PAARDEN.

Do. Melkgevende KOEIJEN met KALVEN

Do. SCHAPEN en RAMMEN.

dagelijks verwacht wordende met het snelzeilende Engelsche barkschip, *LORENZO SABINE*, Kapt. THOMAS DEVINE.

De Agenten,

(1608) **P. KERVEL & CO**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

Vertrekdagen der Stoomboot

OENARANG,

Kapitein S. VAN HULSTIJN,

over de maand October.

Van **Batavia**	naar **Sam.** en **Soerabaya**	4 en 19	Octob.
„ **Samarang** „	**Soerabaya**.....	7 „ 22	„
„ **Soerabaya** „	**Sam.** en **Batavia**	11 „ 25	„
„ **Samarang** „	**Batavia**.........	13 „ 27	„

De Agenten,

(1547) **ADAM & CO.**

HET STOOMSCHIP KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Kapitein LEWIS.

Vertrekt naar **Banjermassing** via **Bawean** *op Zondag den 27sten October*, des namiddags ten 2 ure.

Adres bij

(1678) **W. CORES DE VRIES.**

STOOMVAART

Langs de Noordkust van Java.

Gedurende de maand October is het vertrek der stoomschepen van SOERABAYA via SAMARANG naar BATAVIA bepaald op **den 7den, 15den, 22sten, en 29sten.**

Adres bij,

(1552) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP MENADO.

Kapitein **Couteron.**

Vertrekt naar BATAVIA via SAMARANG, **op Dingsdag den 29sten October.**

Adres bij

(1682) W. CORES DE VRIES.

VERTREK VAN SCHEPEN

PASSAGE NAAR AMSTERDAM.

Wordt aangeboden met het snelzeilende 1ste klasse Barkschip

MARIA VERONICA,

kapitein J. J. SCHOL.

Adres

De Agenten

(1602) **P. KERVEL & CO.**

Onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, de huurregten van het land **Temoeloes en onderhoorigheden**, gelegen aan de *Solo* rivier in de Residentie *Soeracarta.* — De gronden zijn bijzonder geschikt voor de teelt van **SUIKER** en beslaan eene oppervlakte van C^s. 476½ gouvernements Bouws.

Nadere inlichtingen te bekomen bij Mevr. de wed. SCHEINER te SOLO, terwijl de conditien van verkoop kunnen worden vernomen bij de ondergeteekenden, alhier.

(1233) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

Twee volledige **Photographische toestellen** met alle mogelijke preparaten en verdere benoodigdheden tot het vervaardigen van **photographische portreten** en **gezigten op glas en papier.**

Bijaldien zulks verlangd wordt, kan het noodige onderrigt ter vervaardiging gegeven worden bij

(1681) **H. J. WOUDBURIJ.**

Maöe Joeäl.

Satoe PRAAUW TOOP njang koeät sekalie dan tiega PRAAUW MAIJANG.

Tanjak sama.

TAN TIKLAN.

(1679) *Kampoong Baroe.*

ad ƒ 50.— s' maands

HET HUIS

toebehoorende aan en thans bewoond door G. T. SULLOCK, gelegen op de groote Passeerbaan, voorzien van **stalling, koetshuis en steenen bijgebouwen.** (1472)

WEKELIJKSCHE PRIJSOPGAVE

VAN

Klapper-Olie,

prima kwaliteit

ƒ 24.— per picol,

BIJ

DE CLERCQ

Kali-Anjer.

NB. Iedere week zal door middel van dit blad de prijs voor de loopende week worden bekend gemaakt.

De OLIE wordt op aanvrage *franco* binnen de stad en voorsteden aan huis bezorgd.

SOERABAYA, *den 9den October* 1861. (1439)

ETABLISSEMENT GROEDO.

Onze HOUTSTAPELPLAATS te GROEDO, is van **HOUTWERKEN**, van alle dimensien ruim voorzien en kunnen orders ten spoedigste geëffectueerd worden.

Prijs der GEZAAGDE HOUTWERKEN.

100 % *boven Tarief en* **minder**

naar gelang der dimensiën.

(1481) **ZANTHUIS & CO.**

Het kantoor van **Mr. M. van den Heuvell**, is verplaatst naar het locaal, vroeger geoccupeerd door Notaris BUSKEN HUET, gelegen aan de groote Rivier alhier. (1655)

Tegen een Salaris van ƒ **100** 's maands wordt op eene TABAKSFABRIEK gevraagd een bekwaam en geoefend **Opziener.**

Adres lett. **V** *Post-Kantoor*

(1668) **TOEBAN.**

Op een der fabrieken benoodigd een bekwaam MACHINIST.

Adres onder Letter **B** aan den uitgever dezes.

(1670)

J. J. UTZMANN

Fabriekant van **Pianos** en **Pianostemmer** heeft zijn atelier opgerigt bij de groote *Passeerbaan* in het huis naast den heer **van der Tang** en belast zich met reparatie van **Pianos** en alle andere **muziek-instrumenten.** (1489)

Een jongeling, op Java geboren, oud 19 jaar, hebbende verscheidene jaren op de kusten gevaren tot den rang van 2de Stuurman, wenschte zich gaarne op eene TABAKS FABRIEK geplaatst te zien.

Adres Letter **H** bij de uitgevers dezes. (1196)

Vertrekkende Personen.

MR. C. G. DE BEUS, gemagtigde MR. V. ARRIENS. (1680)

IN COMMISSIE ONTVANGEN.

Fijne fransche Siropen

in kistjes van 1 dozijn.

ASSORTIMENT:

4 fl. SIROP DE ROSES.

4 „ „ „ LIMONS.

2 „ „ D'ORGEAT.

2 „ „ DE VANILLE.

à ƒ 11.- per dozijn **Comptant.**

(1616) **LE ROY & CO.**

IN COMMISSIE ONTVANGEN.

TAFELLAKEN en SERVETGOED

ƒ **10.—** *en ƒ* **9.—** *per stuk*

à Contant.

bij

(1592) **LE ROY & CO.**

TOKO in MODES.

WEDEROM ONTVANGEN

Goedkoope baljaponnen.

Balcoiffures.

Prachtige **waaijers.**

Mooije **kinderkransjes.**

Fijne **odeurs in prachtige flaconnen** etc.

(1664) bij M. REMMERT.

TOKO in MODES

STEEDS VOORHANDEN:

HEEREN en DAMES GLACÉ- en ZIJDEN HANDSCHOENEN.

HAARNETTEN voor DAMES en KINDEREN.

Mooi geassorteerde JACONETTE JAPONNEN.

NOPJES NETELDOEK.

TARLATAN in KLEUREN.

BESTE CRINOLINES enz. enz.

(1663) bij **M. REMMERT.**

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA den 23sten October 1861.

Opgave van de politie

Omtrent personen wier passen voor aankomst of vertrek zijn geviseerd geworden.

23 October

voor Aankomst.

P. E. L. de Munnick, A. Montelar, van Kedirie.

voor Vertrek.

P. E. L. de Munnick, naar Samarang. A. Montelar, naar Probolingo.

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned. Ind. stoomboot *Oenarang*, kapt. S. van Hulstijn, van Batavia via Samarang: De heeren Muisegaes, Pecquer en fam., 's Jacobs en fam., Mooij en fam., George en mevr. Joakim.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. bark *Dina*, kapt. M. Rademaker, naar Nederland: 1 gegr. adj. oud. offic., 2 gegr. en 11 gepasp. militairen, jongeheer Lammers van Toreuburg.

ALGEMEEN OVERZIGT

van den specialen correspondent van den Oostpost

BINNENLAND.

'S GRAVENHAGE, 9 September.

(Vervolg.)

Onze politieke toestand en verhouding is deze:

De uiterste spitse der liberale partij, vertegenwoordigd door de *Arnhemsche Courant*, is uit teleurstelling, over welker regtmatigheid wij hier niet twisten en die wij zeer zeker niet laken, — uit teleurstelling wegens de uitsluiting van den heer Thorbecke uit een liberaal bewind, in *systematische* oppositie.

Alleen dat keuren wij af. Men bestrijde wat dit Ministerie verkeerd mogt doen of waarin het te kort schiet, maar keure niet à priori alles af omdat het Ministerie zóó en niet anders is zamengesteld. In vorige overzigten hebben wij dat punt reeds besproken. Hier wordt het opgehaald bij de beschrijving der elementen van tegenwerking met welke het Ministerie te kampen heeft, en zonder nu bepaald te kunnen zeggen dat de *Arnh. Courant* in deze het orgaan of de uitdrukking is van een deel der leden van de Tweede kamer, zoo meen ik toch niet ver van de waarheid te zijn wanneer ik — verzeker dat ook in de Tweede kamer de stelselmatige oppositie der *Arnh. Courant* menig aanhanger telt, die gaarne het nieuwe bewind hoe eer hoe liever vervangen, althans in zamenstelling veranderd zag. Eene andere kleine maar hard schreeuwende en met oneerlijke wapenen strijdende fractie is de koloniale reactie, thans de koloniale oppositie in miniatuur. Onder dezen Minister of Ministerie en met dezen Gouverneur-Generaal is haar heilzon ondergegaan en wordt haar verschiet steeds duisterder, naar mate het meerdere licht dat over de koloniën wordt verspreid helderder wordt. Ik heb het u meermalen gezegd, de koloniale oudgasterij is ten einde raad en woedend van magteloosheid. Zij redeneert niet meer, zij scheldt, randt aan, spaart de persoonlijkheid niet, in een woord, is niet meer polemisch, maar libellistisch, hetgeen niet verminderen zal nu werkelijk het plan is vastgesteld om met 1sten October de *Ned. Indie* te doen in eensmelten met de *'s Gravenhaagsche Nieuws-bode*, ten einde het publiek dagelijksch, dan eens eene schotel politieke regtzinnigheid, dan weder eene portie koloniale orthodoxie behoorlijk gekruid en gesausd, voor te dienen. En zóó zeer heeft zij daarbij gerekend op den smaak althans van het onbeschaafd publiek, dat zij als opperkok heeft aangesteld en blijft handhaven een scribent van wien het nog dezer dagen officiel gebleken is, niet alleen dat hij vroeger in soldij van den heer van Hoëvell met innige, ô zoo innige overtuiging de meest geavanceerde liberale koloniale politiek doceerde, (want dat feit en verdere gedaante verwisselingen waren bekend) maar dat diezelfde penvoerder der reactie, even voor de optreding van den heer Rochussen, medewerker, correspondent en ijverig collaborateur was van ...... het te Amsterdam bij van Gorcum uitkomend pamphlet *de Asmodée*, waarin hij, de man die nu zegt de regten en prerogatieven der kroon te verdedigen tegenover de liberale rigtingen in den lande, vuilaardige brieven en artikeltjes schreef over het privaat leven van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning en verdere leden van het vorstelijk stamhuis. Reeds ten vorigen jare was daar sprake van en wenschte men de natie geluk dat de koloniale reactie zich in zoodanige armen had moeten werpen bij gebreke aan één knap man die hare beginselen toegedaan was en verdedigen wilde, maar onlangs heeft de uitgever van *Asmodée*, vernemende dat de redacteur van *Ned. Indie en s' Gravenhage Nieuwsbode* eene poging aanwendde om het stedelijk dagblad der residentie, dat zich uitbreiden gaat, aan de tegenwoordige concessionarissen te betwisten, aan den Raad op ironische wijze gemelden redacteur *aanbevolen*, onder vermelding dat deze heer *Jz. J. Lion* tusschen alle politieke rigtingen die hij omhelsd had in, de talentvolle medewerker en penvoerder was van *Asmodée*, *waarvan de bewijzen op steen overgebragt*, aan den gemeenteraad werden overgelegd. Ik sluit dat curieuse adres hierbij in omdat het goed is dat men op Java wete welke waarde te hechten valt aan de ontboezemingen, betuigingen en aanvallen welke de liberale partij, of liever al wie niet tot de gunstelingen en Coteriën behoort, worden tegengeslingerd door een kort geleden schrijver van een eigenlijk *blaauwboekje*! Waarlijk de koloniale reactie moet wel zeer laag gezonken zijn. Die zich van zulk wapentuig bedient moet wel eene slechte, hopelooze zaak hebben; maar de publieke moraliteit heeft ook hare stem en dat zal men bij de verschijning van het nieuwe blad aldra vernemen. Ziedaar dus het tweede element van oppositie tegen het Ministerie, maar deze is om haren immorelen grondslag en inrigting de minst gevaarlijke. Van meerder zorg is het derde element. De Roomsch-Katholijke partij is verstoord en vergramd over de erkenning van *„den roovkoning"* gelijk zij Victor-Emanuel betitelt en begint met hare ondersteuning aan het Ministerie op te zeggen. Reeds was dit merkbaar uit het voornaamste orgaan de *Noord Hollandsche Tijd*, en later heeft een ander orgaan dier partij dat te Nijmegen verschijnt hetzelfde, maar meer bepaald verklaard.

Het is eene formele oorlogsverklaring tegen het Ministerie en daarom is het overbodig de bewoordingen hier af te schrijven.

Indien nu deze drie elementen ultra-liberalen, ultra-reactionairen en ultra katholijken zich vereenigen om het Ministerie den voet dwars te zetten, dan blijft alleen over de liberale partij die zich schamen zou een bondgenootschap aan te gaan met hare natuurlijke vijanden, de ultra's van welke rigting ook. Maar de liberale partij is magtig en zoolang dit Ministerie zijne verkondigde beginselen en voornemens op staatkundig en koloniaal gebied getrouw blijft, zal die partij in de kamer en in de pers het bewind krachtdadig ondersteunen, en naar wij stellig durven verzekeren, zal de heer Thorbecke zelf in deze toonen te zijn wat hij steeds was, een gouvernementeel- en geen partijman in de slechte beteekenis van het woord. Ziedaar hetgeen ik uwe lezers over onzen politieken toestand bij de sluiting der afgeloopen en de aanstaande opening der nieuwe zitting meende te moeten mededeelen ter juiste waardering van dien toestand en van de verhouding en stelling van het kabinet tot de vertegenwoordiging.

Ik teeken verder nog op dat het Ministerie eerlang wel eenige opheldering zal geven aangaande het voorgevallene te Curaçao met een kaperschip der geconfedereerde zuidelijke staten van Amerika. Het schijnt dat het kaperschip *Sumter* van den Gouverneur van Curaçao (Nederlandsch) de toestemming verwierf om aldaar eene week te vertoeven en zich van steenkolen te voorzien. De tusschenkomst en de vertoogen van den Amerikaanschen Consul waren vruchteloos. Ik laat het aan de beslissing van meer bevoegde autoriteiten over of de Gouverneur al dan niet gehandeld heeft overeenkomstig de vriendschappelijke betrekkingen tusschen Nederland en het Federaal Gouvernement. De volgende bijzonderheden omtrent het feit zijn intusschen wel uwe opmerkzaamheid waardig.

Het Geconfedereerde kaperschip *Sumter* arriveerde den 17 ll. te Curaçao en loste een saluutschot ten einde de opmerkzaamheid van de bemanning van het fort tot zich te trekken. De ambtenaren wilden de Sumter niet toestaan binnen te loopen alvorens zij den Gouverneur hadden geraadpleegd, daar zij haar nationale vlag niet erkenden. Een stuurman ging evenwel aan boord en den volgenden morgen ontdekte men de Sumter digt bij den mond der haven met de Geconfedereerde vlag aan haar voorsteven wapperende. Na verloop van eenigen tijd werd eene boot van de Sumter nedergelaten en naar het fort geroeid, alwaar zich een officier ontscheepte, die onmiddelijk naar den Gouverneur van het eiland werd geleid. Het resultaat van het onderhoud was voor den kaperkapitein gunstig en den volgenden morgen liep de Sumter de haven binnen en wierp aldaar het anker onder de Geconfedereerde vlag. De Sumter vertoefde eene geheele week in de haven en voorzag zich in dien tusschentijd van een nieuwen voorraad steenkolen. De officieren van een Nederlandsch oorlogschip, dat terzelfder tijd in de haven ten anker lag, weigerden zich met de officieren van het kaperschip te onderhouden en ten einde hen te vermijden gingen zij aan land zonder hun uniform, zoolang de Sumter in de haven vertoefde.

Volgens latere berigten zou onze Minister van Buitenlandsche zaken reeds aan den Amerikaanschen gezant alhier zijn leedwezen over het gebeurde betuigd en een streng onderzoek toegezegd hebben.

Door de aanvaarding des heeren van Bosse van het staatsambt (lid der commissie tot uitvoering van de staatsspoorwegen) is de vraag gerezen of er te Zutphen een nieuwe verkiezing behoort te geschieden. De grondwet en kieswet eischen nieuwe verkiezing bij aanneming van een bezoldigd staatsambt en herkiezing is vrijgelaten wanneer de kiezers andermaal vertrouwen in de onafhankelijkheid van hun vertegenwoordiger stellen. Nu heeft de heer van Bosse het ambt wel aanvaard maar van de bezoldiging afstand gedaan. Van daar de vraag betreft het hier een bezoldigd staatsambt. Oppervlakkig zou men zeggen neen, want er wordt niet *bezoldigd*. Maar aan den anderen kant blijft de *reden* van nieuwe verkiezing toch bestaan. Het is niet altoos de bezoldiging, maar het ambt zelf dat dikwerf den volksvertegenwoordiger op minder vrij standpunt plaatst dan anders. En bovendien, een volgend jaar, of later of ook vroeger kan de benoemde zijne bezoldiging wederom wel willen genieten. Hij heeft er althans aanspraak op zoodra hij van zijne vroegere loffelijke vrijgevigheid afstand doet. Alles in aanmerking genomen pleit er veel voor eene nieuwe verkiezing, maar voegen wij er aanstonds bij, dat de uitslag alsdan niet twijfelachtig is en dat de heer van Bosse stellig een nieuw blijk van vertrouwen zijner kiezers zal ontvangen.

Blijkbaar wil de heer van Bosse de financiële aangelegenheden der staatsspoorwegen regelen en dat bewijst hij den lande eene groote dienst, na alhetgeen wij nu reeds van die spoorwegramingen enz. gezien hebben. Maar *anders* vinden wij en velen met ons den heer van Bosse, zij 't dan ook onbezoldigd, in die betrekking zeer *misplaatst*. Zeker, de spoorwegwet van van Hall, moet, nu zij *wet* is, eerlijk worden uitgevoerd, maar daaruit volgt nog *niet*, dat de hevigste bestrijder der staatsspoorwegen, de voormalige Minister die voor dat stelsel gevallen is, hetgeen gesteld werd tegenover zijne geconcessioneerde wegen met rentegaranti, — dat deze als ambtenaar en vrijwillig tot de *verplichte* uitvoering dier wet de hand moet gaan leenen. Om evenwel den heer van Bosse daarover zóó hard te vallen als enkele ultra's en daaronder natuurlijk weder de *Nieuwsbode*, dit doen, getuigt alleen van hartstogt en partijzucht; en het afraden der verkiezing van zulk een door en door knap financier en staatsman, is zelfs bepottelijk en zal door de mogelijke uitspraak der kiezers, (zoo deze noodig is) beschaamd worden.

De nieuwe Gouverneur-Generaal Baron Sloet van de Beele arriveert met dezen mail. Hij is den 31sten Augustus 's namiddags uit Rotterdam naar Londen vertrokken en van daar den 4 September via Southampton naar Java afgereisd. De polemiek over koloniale aangelegenheden is niet zeer erg geanimeerd. Het *Bataviasch Handelsblad* heeft het te kwaad gekregen met de *N. Rott. Ct.* over het waar begrip van liberaliteit met betrekking tot Indië en over de bestemming van

het batig slot. Zie hier hoe de *N. Rott. Ct.* het verhaal geeft van de verbroken vriendschap:

De liberalen in Nederland zegt zij, hebben ten aanzien der koloniale politiek met twee partijen te kampen: met de reactionnairen hier te lande, die de gunsten willen behouden, waardoor zij tot nu uit Indische bronnen rijkdommen verwierven, en met de ultraliberalen in Indië, die aan Nederland het bedrag van het batig saldo misgunnen. De eersten verwijten hun, dat zij aan de schatkist de voordeelen willen ontnemen, die Indie haar geeft: de laatsten, dat zij steeds van Indie het bedrag van het batig slot willen blijven trekken. Zietdaar twee beschuldigingen, die lijnregt met elkander in strijd zijn en die het niet moeijelijk zal zijn te wederleggen. De reactionnairen weten zeer goed, dat de liberalen hier te lande, het cultuurstelsel langzamerhand en geleidelijk in vrijen arbeid willen oplossen en de inkomsten, welke de schatkist daaruit trekt, door andere vervangen. Voor hen is het argument van het batig slot slechts eene machine de guerre, die vrij verbruikt raakt en weinig dienst meer kan doen. Wij zullen ons heden dan ook meer met de ultra-liberalen in Indie bezig houden, die ons voor al wat leelijk is uitschelden, omdat wij begrijpen, dat aan de Indische behoeften voldaan en de vereischte hervormingen ingevoerd moeten worden, maar tevens gezorgd, dat de schatkist uit andere koloniale bronnen compensatie erlangt, voor hetgeen zij door de geleidelijke afschaffing van het cultuurstelsel verliezen zal.

In onze vroegere artikelen „*Liberaal hier en behoud-nd in Indie*", hebben wij reeds oplettend gemaakt op de kloof, welke tusschen de liberale partij hier lande, die voor de schatkist het bedrag van het batig saldo wil behouden en de ultraliberalen in Indie, die beweren dat dit batig slot moet verdwijnen, bestaat. Die strekking der Indische ultra-liberalen hadden wij reeds gedurende een geruimen tijd opgemerkt in het *Bataviaasch Handelsblad*. In een later uitgekomen blad, *de Nieuwsbode, Dagblad van Soerabaya*, waarin aan Nederland het voorbeeld van Portugal en Brazilie werd voorgehouden, meenden wij die strekking het sterkst uitgedrukt te vinden. Bij het schrijven onzer artikelen „*Liberaal hier en behoudend in Indie*", hadden wij dan ook hoofdzakelijk dat blad voor oogen. Het blijkt echter dat wij ons vergist hebben; want terwijl de *Nieuwsbode van Soerabaya* in zijn No. 54 verklaart het volkomen eens te zijn met het stelsel door ons in genoemde artikelen ontwikkeld, komt het *Bataviaasch Handelsblad*, in vertoogen geteekend met initialen, zoowel van zijn voormaligen als tegenwoordigen redacteur, tegen onze stellingen op.

Dan volgt de wederlegging der stellingen van het *Bataviaasch Handelsblad* en het volgende tot besluit:

Dat Indie regt heeft te vorderen, wat zijne behoeften eischen, zal niemand betwisten — wij hebben daarvoor reeds gestreden, lang voor het *Bataviaasch Handelsblad* bestond — maar dat het regt zoude hebben van de bijdragen vrijgesteld te worden, die het tot dekking der lasten van het moederland doet, zal niemand die redelijk denkt kunnen toestemmen. Wij verheugen ons dan ook, dat het *Bataviaasch Handelsblad* in die bewering alleen schijnt te staan, althans dat velen in de kolonie die betoogen afkeuren; want inderdaad zij kunnen niet strekken tot bevordering harer belangen. Wij betwisten het niet dat het *Bataviaasch Handelsblad* met talent wordt geschreven, maar het laat zich dikwerf te zeer door hartstogt wegslepen en benadeelt daardoor de belangen, die het geroepen is voor te staan. Zóó was de hatelijke toon, waarin het beruchte manifest werd geschreven en de overdrijving, waaraan het zich hier en daar schuldig maakte, een groote fout; zóó was de nieuwjaarswensch van SIDIN zeer af te keuren; zóó wekte de uitval tegen de Nederlandsche weldadigheid, zoo luisterrijk gelogenstraft, een ieders verontwaardiging; zóó is ook thans de bewering, dat het batig slot moet verdwijnen, zeer lakenswaardig. Een publiek orgaan, vooral als dit het orgaan eener partij wil zijn, heeft niet alleen regten, maar ook pligten, en onder die pligten is een der eerste: bedachtzaamheid."

Niet zoodra was dit artikel verschenen, dat het beste bewijs is van de logenachtige voorstelling dat al de liberale organen uit partijzucht het in alles met elkander eens zijn, of de *Amsterds. Courant*, die steeds zoo ingenomen is met de Indische politiek van de heeren Hartsen, Riesz, van Herwerden en G. L. Baud, grijpt de gelegenheid aan om zijne vreugde uit te juichen over dien strijd in het kamp der liberalen. In de verrukking des harten schreef zij een hoofdartikel met het treffende opschrift: *koren op onzen molen* en maalt dan door tegen de liberalen en allen die niet in den mallenmolen der *Amst. Courant* mee willen draaijen. Zij vergelijkt mede zeer geestig en net de strijd van beide bladen over regeringsbeginselen bij het kijven van *Kok en bottelier*." Maar wij *leert* men uit het artikel eigenlijk niets anders dan deze logika die zoo gezond is als maar kan: „Omdat twee organen het oneens zijn over de bestemming „van het batig slot, daarom heb ik, die coute qui coute dat „batig slot wil opdrijven en naar Nederland opzenden, die „van geene verandering in het cultuurstelsel veelmin van „overgang tot vrijwilligen arbeid of uitbreiding van particu„liere industrie iets weten wil, en die alleen wil *behouden* „al wat bestaat alleen *omdat* het bestaat, — daarom heb ik „zittende te draaijen in mijn Amsterdamschen molen, eigenlijk „*gelijk*." Het sluit als een bos, en daarom ook bevatte de *N. Rott. Courant* dadelijk de volgende zeer juiste teregtwijzing:

De coalitie welke de reactionnairen hier te lande trachten te vormen met de ultra-liberalen in Indie, ter bestrijding der Nederl. liberalen, is inderdaad een bewijs van zwakheid. Hadden zij kracht in eigen stelsel, zij behoefden die niet bij hunne bestrijders te gaan zoeken, die lijnregt tegen hen overstaan. Hun pogen is dan ook dubbel dwaas, omdat zij vergeten, dat hun stelsel: het volstrekte behoud van het cultuurstelsel, zooals de minister van koloniën teregt heeft beweerd, reeds lang veroordeeld is door de wet. De wet op het beleid wil, als einddoel van het streven der regering, vrijwillige overeenkomsten met de bevolking, waarbij de tusschenkomst van het bestuur kan worden ontbeerd. De regering kan dus, wil zij de wet opvolgen, het cultuurstelsel slechts als stelsel van overgang beschouwen. Nu kunnen wij het zeer goed begrijpen, dat zij die hun voordeel vinden in het cultuurstelsel en belang hebben bij de gunsten, tot welker uitdeeling het de gelegenheid biedt, alle middelen aangrijpen, zelfs eene coalitie met de ultra-liberalen in Indie, om het oogenblik te verschuiven, waarop aan de wet uitvoering gegeven moet worden, en met het cultuurstelsel, de gunsten die zij er door hebben, zullen vervallen. Maar dat zij, die dat stelsel ter goeder trouw voorstaan, alleen omdat zij vreezen, dat met het ophouden er van de schatkist tevens de voordeelen zal missen, die zij er van trekt, niet liever met ons medewerken, die middelen willen beramen om deze voordeelen te behouden, dan met de ultra liberalen, die daarvan niet willen weten, is onbegrijpelijk. Aan de wet toch zal vroeg of laat uitvoering gegeven moeten worden. De hoop, dat men daarop terugkomen zal is ijdel, want hetgeen de wet bepaalt, ligt in den aard der zaak; het lag in het doel waarmede het cultuurstelsel is beraamd. Is het dan niet verstandiger, langzaam en met beleid, den weg voor te bereiden, waarop hetgeen de wet wil, bereikt kan worden zonder schade voor de schatkist, dan stokstijf een door de wet veroordeeld stelsel vast te houden en zoo doende te opponeren tegen de middelen, die er toe moeten leiden, inkomsten te behouden voor wier verlies men vreest? Wij spreken niet tot de gunstjagers, tot de vrienden die slechts van den rijken Indischen boom willen plukken. Deze zijn niet te verbeteren, omdat hun belang in strijd is met dat van Indie, in strijd met dat van den staat. Maar voor hen die, ter goeder trouw, uitsluitend het algemeen belang voorstaan, is de coalitie der reactionnairen met de ultra liberalen in Indie, eene ernstige waarschuwing. Zij kunnen daaruit leeren, dat het tijd wordt, de uitersten te verlaten en te strijden op het gebied, waarop aan de wet kan voldaan en tevens de inkomsten der schatkist behouden kunnen worden.

De Java-tentoonstelling te Delft blijft voortdurend een aantal bezoekers trekken en het getal loten dat genomen wordt neemt evenzeer steeds toe. Gisteren is zij gesloten en heden of morgen heeft de verloting plaats. Het boek van den heer Money *Java, or how to manage a colony* heeft reeds de aandacht van den vreemde gewekt. Behalve dat het de begeerige blikken der Engelsche pers heeft opgewekt is ook den Franschen keizer het werk onder de oogen gekomen. Waarschijnlijk zijn hem door den schrijver eenige exemplaren toegezonden, en eene Parijssche correspondentie meldt dan ook dat de keizer dit werk in handen stelde van maarschalk Pélissier en den heer Chasseloup Laubat, wier rapporten daaromtrent zeer uiteenloopend moeten geweest zijn, ten gevolge waarvan het oordeel van den schout-bij-nacht Bonnard zou zijn ingeroepen, die alsnu om het stelsel op Java in loco waar te nemen, eerlang derwaarts zou vertrekken.

Op dat nu alles geschiedt uit zucht om onze instellingen te bestuderen ons die men nog al gewoon is honend les chinois de l'Europe te noemen, weten wij niet. Mogt dit zoo zijn, dan wenschen wij dat ook de wederlegging die men volgens het *Batav. Handelsblad* niet schuldig zal blijven, spoedig komen moge, opdat Engelands pers en Frankrijks keizer voor eenzijdigheid gevrijwaard mogen worden.

Ik ben hier eigenlijk aan het einde van mijn overzigt genaderd. Maar nu vraagt ge mij nog zoo mogelijk wat nieuwstijdingen en berigten. Zij behooren eigenlijk niet in een politiek overzigt niet thuis. Ik wensch ook dat zij er niet als deel, des noods alleen als aanhangsel aan toegevoegd worden of onder eene afzonderlijke rubriek: *gemengde Nieuwsberigten*, want het zijn versprede stukjes, nu en dan bijeengegaard, maar die, dit ben ik met u eens, bij of achter een overzigt gevoegd, den lezers in eens op de hoogte van het een en ander wat hier zoo al gebeurd is brengen, zonder al de *Couranten* een voor een of de dikke overland- edities achtereen door te lezen. Zie heer dan een *allegaartje* van puik-puik Hollandsch nieuws!

Ik begin al dadelijk met een berigt dat in Indië met ongemeen veel genoegen gelezen zal worden.

Z. M. heeft namelijk tot belooning dergenen van de landmagt in Ned. Indie, die zich hebben onderscheiden bij het bedwingen van den opstand onder de vreemde Europesche militairen te Samarang, in den nacht van 17 op 18 Augustus 1860: benoemd, tot ridders 4de kl. van de mil. Willems-orde: den kapt., chef van den staf in de 2de mil. afd. op Java, *T. C. J. Kroesen*; den tijdelijk van het leger hier te lande bij dat in Ned. Indie gedetacheerden 1sten luit adj. *H. P. J. Hennus*; de sergeanten *P. van der Horst* en *A. van der Kamp*; en den fourrier *J. N. Roemers*, allen van de inf. Wij lers met dispensatie van het laatste lid van art. 9 van HD. besluit van den 24sten Nov. 1859, No. 69, aan den 1sten luit. der inf. *J. H. Romswinckel*, in dien rang toegekend anciënniteit van af 19 Februarij 1859, met bepaling, dat hij dien ten gevolge zal rangschikken tusschen de 1ste luit *H. J. van Dobben* en *J. M. Withmar*, en dat hiervan bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indie als in Ned. melding zal worden gemaakt; en bepaald, dat bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indie als in Ned., eervol zullen worden vermeld; de dirigerende offic. van gez. 1ste kl. bij de mil. geneesk. dienst *A. E. Waszklewicz*; de luit-kolonel, waarn. pl. komm. te Samarang, *K. F. van Steyn van Hensbroek*; en de majoor *A. J. Camphuis*, de beide laatstgenoemden van de inf.

Z. M. heeft den 2den luit. *A. Verbrugh*, van het 4de regt. inf. in rang en anciënn. overgeplaatst bij de inf. in Oost Indie.

Overigens heeft Nederland in de laatste weken geen gebrek aan uitspanningen gehad.

Een metalen kruisfeest te Utrecht; een scherpschutters concours te Arnhem; vergaderingen van maatschappijen van landbouw en van wetenschappen en kunsten; een gedenkfeest van Groningen's verlossing in 1672; onze schilders en letterkundigen het kunst-congres te Antwerpen van waar zij met de beste en broederlijkste herinneringen zijn teruggekeerd. Eindelijk het kamp Millingen en nog eenige huisselijke feesten aan het Hof of op het Loo.

Hieronder volgen over het een en ander eenige beschrijvingen.

Uit Soestdijk berigt men, dat het familiefeest aldaar zeer luisterrijk is geweest. Namens den keizer van Rusland was de Russische gezant, generaal Mansouroff, H. M. de koninginweduwe komen geluk wenschen met dien gedenkdag van HDz. verblijf hier te lande. HH. MM. de koning en koningin waren per rijtuig ten ongeveer 12 uur van het Loo gekomen en zijn na het diner naar het lustslot teruggereden. Z. K. H. Prins Hendrik, die tegen 1 uur te Soestdijk aankwam, verblijft daar nog met de prinses en den hertog en de hertogin van Saxen-Weimar. Gedurende het diner heeft de muziek der Utrechtsche schutterij, onder leiding van den heer Coenen, eenige stukken uitgevoerd, o. a. ook eene voor den feestdag gecomponeerde Anna Paulowna-marsch, waarna ede H. M. de koningin-weduwe den componist persoonlijk hare tevredenheid betuigde, even als bij herhaling hare tevredenheid over al de door het corps uitgevoerde stukken.

Nu iets uit het kamp te *Millingen*.

Het weder dat sedert de eerste dagen guur en vochtig was, is gelukkigerwijze meer aangenaam geworden.

Zondag, zijnde de verjaardag van Prins Alexander werd de godsdienstoefening der Protestanten bijgewoond door HH. MM. den koning en de koningin vergezeld van den jeugdigen prins.

Ten 11 $^1/_2$ ure rukten de gelegerde troepen uit tot het houden eener groote parade, gekommandeerd door Z. M.

H. M. de koningin met den prins in een rijtuig gezeten, verscheen ten 12 ure op het terrein; na de gelederen langs gereden te zijn, werd er voor H. M. gedefileerd en stelde de koning zich daarbij aan het hoofd der troepen.

Voor Maandag was alles in gereedheid gebragt, om in de nabijheid van het Loo te bivouacceren, doch dit kon wegens het ongunstige weder geen voortgang hebben.

Omtrent het kampleven in het algemeen kan weinig gezegd worden, alles heeft eenen even bedaarden als eentoonigen gang. De muzijkcorpsen van de verschillende regimenten geven beurtelings muzijkavonden aan of in de officiers cantines, om daaraan eenige afleiding te geven.

De eigenlijke oefeningen gaan geregeld, meestal tweemalen daags, hunnen gang. In hoeverre de oefeningen in den geest der instructie door den minister van oorlog gegeven, geleid worden, willen wij buiten beoordeeling laten. Eene enkele opmerking omtrent de bepaling van voorschrift zelf, kan daarentegen zijne goede zijde hebben.

Nader werd gemeld dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, HD. beminden jongsten Zoon Prins Alexander, bij gelegenheid van diens tienden verjaardag, te benoemen tot 2den luit. bij de bataljons jagers van het regement grenadiers en jagers, en tot Grootkruis der orde van den Nederl. Leeuw. HH. MM. de Koning en Koningin hebben de godsdienstoefening onder het gehoor van Ds. Jas, bijgewoond. Daarna was er groote parade, waarbij de Koning het bevel voerde, zich aan het hoofd der troepen stelde en voorbij H. M. de Koningin defileerde. Des avonds was er feest op het Loo, waarbij de stafmuzijk van het regement grenadiers en jagers verscheidene stukken uitvoerde, voorts vuurwerk, illuminatie, enz.

Bij die zelfde gelegenheid is des middags eene groote parade gehouden, gecommandeerd door den bevelhebber der 1ste brigade, kolonel van Hoey Schilthouwer, en waarbij niettegenstaande het min gunstige weder, een groot aantal toeschouwers tegenwoordig was. Daarna is uit de gelden, daartoe door Z. M. den Koning geschonken, aan de manschappen eene uitdeeling gedaan van brood, bier en cigaren; de onderofficieren kregen wijn. Des avonds werd er door de stafmuzijk van het regement grenadiers en jagers, in de cantine van genoemd regement, een concert gegeven, hetwelk door een zeer uitgezocht publiek bezocht werd. Verschillende muzijkstukken, vooral het laatste, Dunkler's Fantaisie: *Le Trovère*, werden zeer toegejuicht.

Op den 2den Sept. hadden de manoeuvres in het vuur plaats. De brigades rukten ten 8 ure uit en keerden omstreeks 12 ure in het kamp terug. Alles is naar wensch afgeloopen; bij een aanval *en galop* van de rijdende artillerie viel een bijdehandsch voorpaard en bleef op de plaats dood. Het geschreeuw van de stukkenrijders, welke bij die bespanning behoorden, was in den beginne nog al van belang, maar zij werden spoedig geholpen; geringe kwetsuren hebben de manschappen bekomen en één hunner is in de ambulance opgenomen. Bij de 4 ℔ batterij *getrokken geschut* zijn nog geen ongelukken voorgevallen; de vrees die bestond, dat de groeven en de ziel somwijlen een gedeelte van de kardoes zouden achterlaten, is geheel verdwenen en men vuurt zonder zorg even als bij gewoon kanon. Gisteren was groote parade en werd gedefileerd voor den opperbevelhebber. Daarna geschiedde de uitdeeling aan onderofficieren van wijn en sigaren. De manschappen bekwamen bier, brood, kaas en sigaren, welke gift door Z. M. den koning is geschonken. Z. M. heeft een gouden anker horologie met ketting geschonken aan den sergeant Bles van het regiment grenadiers en jagers.

Maar die dag is niet al te best afgeloopen. Immers:

Nadat de troepen van een grooten militairen marsch, met manoeuvres in het vuur, — waarbij verondersteld werd, dat de divisie door den vijand vervolgd werd, en een belangrijk achterhoede gevecht door het 7de reg., vereenigd met cavallerie en artillerie, plaats had, om later door het hoofdcorps versterkt te worden, — in het kamp waren teruggekeerd, en een ieder zich van stof ontdaan en zijne wapens had opgepoetst, zag men om 6$^1/_2$ uur in het Noord-Westen de lucht betrekken en brak er spoedig een vreesselijk onweder uit, waarbij de nedervallende vloed van regen alle denkbeeld overtrof, en die tot circa 9 uur aanhield; niemand liet zich hooren, alles was in tenten en cantines gevlugt. Naauwelijks was het weder iets bedaard, of allen kwamen te voorschijn, om te onderzoeken hoe het gesteld was, doch niet om eene heide, maar om eene uitgestrekte-waterplas te aanschouwen — waardoor men half beens moest baden — terwijl er slechts zeer enkele tenten waren, die hoog genoeg lagen, om slechts met een hand breed water gevuld te zijn, doch de meesten waren met 1 à 1$^1/_2$ voet water bedekt en de keukens geheel en half volgeloopen; desniettegenstaande was het jonge volk vrolijk, lagchende, opgeruimd, loopende allen zonder schoeisel, tot aan de knieën door en in het water, met hunne drooge dekens op of om den rug.

Ook in een paar stallen der cavallerie stond het water ruim een voet hoog.

Dadelijk en tot laat in den nacht, sloeg men handen aan het werk om diepe groote kuilen voor aftapping te graven; hoofd- en verdere officieren moedigden hunne onderhoorigen aan, allen tot de knieen door het water badende, om de ramp vóór morgen te heelen, opdat er kon gekookt worden; de eenigzins droog gebleven tenten werden opgevuld met manschappen en alzoo zoo goed mogelijk een ieder onder dak gebragt.

Die onder ons de kampen van de jaren 1831—1839 — en zelfs die van gepasseerd jaar, toen er aaihoudend zoo veel regen is gevallen — hebben bijgewoond, verklaren nimmer zulk een vloed te hebben gezien; gelukkig zijn heden de tenten van binnen met zooden rondom opgehoogd, waardoor de binnen-ruimte droog blijft — aan droog stroo is met de afwisselende buijen niet te denken.

Nu naar de feesten te Utrecht, ter viering van den 5jarigen gedenkdag der onthulling van het monument op den Dam te Amsterdam.

De vrolijk wapperende banieren van alle particuliere en openbare gebouwen, kondigden gisteren weder een feest aan dat binnen Utrecht wordt gevierd. Reeds vroeg waren de feestelingen den 27sten dezer hier aangekomen, en vereenigden zich tegen 1 uur tot het houden van een plegtigen optogt. Begeleid door een piket artilleristen, en voorafgegaan door het muziekcorps onzer veld-artillerie, waarop het korps officieren der dd. schutterij volgde, trok de lange rij van oude krijgers van 1830 weldra de stad in. Terwijl de leden van het hoofdbestuur voorgingen en het groote, van den koning ontvangen Oranje vaandel, door de Amsterd. afdeeling en eene eerewacht van het korps onder officieren onzer schutterij begeleid werd, waren verder alle leden der vereeniging onder hunne eigene banieren geschaard, waarvan verschillende door prachtige bewerking uitmuntten. Een 30tal afdeelingen was door ruim 800 personen vertegenwoordigd. Menige met onderscheidene eereteekenen versierde borst trok de aandacht. In het gebouw voor kunsten en wetenschappen werden de afd. welkom geheeten door den voorzitter, graaf Nahuijs, die in eene warme toespraak herinnerde aan zoovelen, die der vereeniging weder ontrukt waren, maar zich tevens verheugde, in de opkomst eener zoo groote schare oude krijgsmakkers. Namens het korps officieren der schutterij bragt daarop de oudste kapitein, de heer Mijsberg, in krachtige taal de hulde van het korps aan de vereeniging, betuigde aller deelneming in deze feestviering, en sprak eenige welgepaste en treffende woorden van der jongeren dankbaarheid aan zoovele grijze kampioenen voor onze regten en onafhankelijkheid.

Van 't gebouw ging de stoet naar het park *Tivoli*, waar men

Bijvoegsel tot den OOSTPOST *van den 23sten October* 1861, *no.* 249.

geruimen tijd vriendschappelijk onder genot van muziek bijeen was.

De feestvierenden verspreidden zich daarop, om, na het vrolijk genoten diner, de voorstelling in den schouwberg bij te wonen, waar mr. Burlage voor een degelijk stuk had gezorgd: *de laatste droom van Sjoerd Zeepema*, een dichtstuk, dat vooral met takt en in overeenstemming met den geest der uitvoerders geschreven is. De decoratien waren keurig en de geheele schouwburgzaal smaakvol versierd. De heer de Vries werd dan ook met den geachten schrijver met daverend gejuich voorgeroepen, bij welke gelegenheid de laatste in warme taal op nieuw zijne gehechtheid aan zijne oude krijgsmakkers uitsprak.

Na afloop der voorstelling werd door het lid der feestcommissie, baron Taets van Amerongen, namens haar, aan den heer Albregt, die nevens mevr. Kleine het meest tot deze opvoering had bijgedragen een aandenken vereerd.

Na afloop van de tooneelvoorstelling was er zamenkomst in *Tivoli*; het park was smaakvol verlicht; vooral de gasilluminatie voldeed buitengemeen. De mannen zangvereeniging bragt daar, met de schutterijmuziek, beide korpsen onder directie van onzen ijverigen Coenen, eene serenade bij fakkellicht aan de verzamelde *Metalen kruis* leden: de heer v. d. Wall Bake Jr. sprak in naam der beide muziek-vereenigingen eenige welgemeende woorden van hulde, die door den heer Nahuijs hartelijk werden beantwoord.

Even als den geheelen dag, was het weder des avonds allerheerlijkst, 't geen tot den gelukkigen afloop van dezen eersten feestdag zeer medewerkte.

Heden gaan de leden der Met. Kruis-vereeniging naar Zeist. Aan den heer Burlage zal daar, namens al de afdeelingen, een prachtig geschenk in zilver worden aangeboden.

Heden avond — den 23sten — is er groot feest in 't park *Tivoli*, met illuminatie en vuurwerk, waaraan ook de burgerij weder kan deelnemen.

Morgen avond heeft in den schouwburg eene tweede voorstelling plaats van *de laatste droom van Sjoerd Zeepema*; de heer de Vries heeft voor die voorstelling de officieren van de schutterij en het garnizoen alsmede het corps onderofficieren der schutterij welwillend uitgenoodigd; de zaal zal gedecoreerd wezen, als bij de opvoering van gisteren avond.

De volgende dag was niet minder aangenaam:

Het heerlijkste weder begroette gister morgen op nieuw den feestdag der *Vereeniging van het Metalen Kruis.* Vrolijk en opgewekt trokken dan ook de feestvierenden tegen 9 ure in den ochtend naar het station, om van daar per extra trein naar Driebergen te stoomen. Bij den optogt had de heer v. Amerongen weder met de muziek der veldartillerie, zich in den eersten waggon geplaatst; van Driebergen was het een heerlijke wandeling naar Zeist; bij het dorp stelden de feestvierenden zich in 't gelid, en trokken de afdeelingen achter hare verschillende banieren ten feestmaal naar de laan van Beek en Roijen. Door den voorzitter der feestcommissie, mr. Nahuijs, werd, namens alle afdeelingen, aan den heer Burlage een prachtig zilveren vaas met deksel aangeboden. Een hartelijke toespraak van den voorzitter werd door mr. Burlage op zijne zoo eigenaardige, humoristische wijze beantwoord; bij beide sprekers kwam echter vooral dit uit, dat er van hart tot hart werd gesproken. Op het verzoek van den heer Nahuijs werd uit den beker dadelijk onder de luidste toejuichingen de eerste dronk aan Z. M. den koning gebragt.

De vaas is met het voetstuk omstreeks 60 duim hoog; op het keurig bewerkt deksel staat de wachtmeester der lanciers te paard in gedreven zilver, met inschrift op den rand; op den beker staat het monument van *de Eendragt* op den Dam, terwijl die verder versierd is met borstbeelden van Willem I, Willem II en Willem III, met toepasselijke opschriften en ornamenten. Op het voetstuk staat: „*Herinnering aan* 27 *Sept. en* 5 *Octob.* 1830, 2 — 13 *Augustus* 1831. — 1853 — 27 *Augustus* 1856. 28 *Augustus* 1861."

Het feestmaal der 515 feestelingen heeft zich door den meest vriendschappelijken toon gekenmerkt. De toasten waren velen, aan koning, vaderland, metalen kruis, kameraadschap en diergelijken, en werden met evenveel warmte ingesteld als met geestdrift gedronken. Na een regt genoegelijk zamenzijn, verzamelde men zich ten 6 ure voor den aftogt, en kwam men tegen ruim 7 ure per spoortrein te Utrecht terug.

Na korte rust vereenigden de leden van 't Metalen Kruis zich spoedig daarop in 't park *Tivoli*, waar een talrijk, gemengd publiek, onder 't heerlijkste zomeravondweder, en bij eene zeer smaakvolle gas- en lampion-verlichting, reeds genoot van de keurige uitvoering van eenige muziekstukken door de Utrechtsche schutterij-kapel. Het was een opwekkend tooneel! Het was een joviale toon die overal heerschte, het was gulle vrolijkheid die men allerwege kon opmerken. We durven ons verzekerd houden dat men algemeen genoegen smaakte.

Door het lid van de feestcommissie mr. Taets van Amerongen werd ook hier een hartelijke en welsprekende dronk gewijd aan den koning; alleen bij uitzondering, daar de commissie teregt gemeend had in eene zoo talrijke en gemengde vergadering geene andere toasten te kunnen laten instellen, werd door den heer Bredius van Dordrecht nog met veel talent een dronk gebragt aan de vrouwen. Het onderwerp wettigde zeker de gemaakte uitzondering.

Tegen 12½ ure werd het vuurwerk afgestoken, dat algemeen voldeed.

Lang bleef toen nog eene talrijke schaar feestvierenden bijeen; dezelfde gulle, pleizierige toon, die den geheelen avond had gekenmerkt, bleef steeds heerschen.

Heden tegen 1 ure wordt aan het station door de feestcommissie en de Utrechtsche afdeeling aan de van elders opgekomen feestvierenden Metalen-kruisridders het afscheid toegeroepen; we durven ons overtuigd houden, dat zij van hier gaan met eene dankbare herinnering aan een paar regt broederlijk en kameraadschappelijk doorgebragte blijde dagen, en erkentelijk voor de zorgen, door de geheele feestcommissie aan de regeling van dit zoo gelukkig afgeloopen feest gewijd.

Eindelijk nog eene zeer aardige brief van den predikant Ds. H. Roodhuiszen Jnr. te Briels Nieuwland bij Brielle over zeker *Dordsche jufvrouw* die geneeskundige wonderen zegt te doen. De brief was gerigt aan de *Rott. Courant* en luidt aldus:

Dag aan dag trekken scharen van lijders naar de stad, waar de geneeskundige commissie van Zuid Holland hare vergaderingen houdt, om de orakelspreuken te vernemen van de wed. v. d. Elst, die haar magnetiseur op schrift met bijgevoegd recept mededeelt. Ze komen in menigte uit het eiland Voorne, uit Zeeland, uit Rotterdam, ja waar van dan niet! Dagelijks brengt de post tal van brieven over met lorren of vlokken haar, want de patient behoeft zelf niet te verschijnen. Heeft de slapende jufvrouw een lapje, dat hij tweemaal 24 uren op de borst droeg, of een vlok haar, liefst des morgens van het achterhoofd gesneden, dan ziet zij hem, waar hij ook zij, „*van binnen en van buiten.*" Men beroept zich op de godsdienst. De gevaarlijkste patienten worden aan de handen van de ervarenste geneesheeren onttrokken, om aan deze praktijken te worden overgeleverd. En de geneeskundige commissie zwijgt. Stemt zij er dan in toe, dat de wetenschap van de slapende jufvouw aanvangt, waar de gewone geneeskunde eindigt, zooals de magnetiseur verzekert? Of staat ook hier de gebrekkige wetgeving op de geneeskunde in den weg, die sedert jaren een regtmatige steen des aanstoots was der artsen, die na jaren van kostbare en ernstige voorbereiding met voortdurende studie zich wijden aan de praktijk? Ik weet het niet; ik ken die wetten niet in bijzonderheden; ik weet niet of de slapende jufvrouw en haar magnetiseur admissie en patent hebben. Ik heb geen de minste neiging mij te mengen in zaken, die niet tot mijn werkkring behooren. Deze zaak echter is mij juist dáár een dagelijksche ergernis geworden. Zelfs tegenover het magnetisme meen ik op de meest onpartijdige wijze te hebben gehandeld; ervaring en wetenschap hebben mij voorgelicht; dr. Lubach en anderen zijn mijne leermeesters geweest.

Met dit onderwijs zu zijn ten eenemale in strijd de wonderen, die aan de Dordtsche jufvrouw worden toegeschreven. Ik heb het voorregt, dat zij in mijne gemeente slechts zeer enkele patienten telt. Elders is dat niet zoo. De bedroevendste feiten hebben plaats, en 't bijgeloof wint op de jammerlijkste wijze veld, zelfs bij hen, die zich door de wetenschap konden laten onderrigten. Wat geneesheeren zeggen heet jaloerschheid en broodnijd; wat wij beweren durft men soms met bedenkelijk hoofdschudden en medelijdend schouderophalen wijten aan onzen ongeloovigen tijd. Van mond tot mond gaan de mirakelen, en de roep wordt luider en algemeener: *groot is de jufvrouw der Dordtenaren!*"

Ieder oordeele voor zichzelven, wat hij te doen hebbe; waar echter, volgens mijn overtuiging, de gezondheid van menschen naar ziel en ligchaam op het spel staat, achtte ik mij geroepen en verpligt tot hen te spreken. Hoe onaangenaam dit in deze overigens wezen moge, aarzel, ik niet, om den ernst der zaak, dit woord te onderteekenen.

Waar redeneringen niet baatten, heb ik een anderen weg ingeslagen, om de waarheid in het licht te stellen. Ik deel een *feit* mede, dat ieder, die ook maar eenigzins voor overtuiging vatbaar is, die niet in bijgeloof wil volharden, kan onderzoeken en beoordeelen. In mijne gemeente woont een man, dien iedereen in de buurt kent; hij werd lam op zijn twaalfde jaar en bleef het tot op zijn dertigste. Het is hem volstrekt onmogelijk te gaan, alleen heeft hij gedeeltelijk zijn handen tot zijn dienst. Ik verzocht dezen te schrijven aan de slapende jufvrouw te Dordt, *zijn geschiedenis, kwaal en lijden uitvoerig te vermelden, en te vragen, of er voor hem nog hoop was op eenige genezing.* Door eene vergissing van zijn kant zond hij eerst dezen brief zonder iets daarbij. De magnetiseur schreef, dat zij niets konden beslissen voor dat zij iets (een lapje of een vlok haar) van hem hadden ontvangen met een postwissel van *f* 1 en het briefport.

Hij schreef op nieuw. *In tegenwoordigheid van drie personen* die konden zwijgen, nam *ik* een linnen lapje van *mijn* borst dat daarop tweemaal 24 uren had gelegen. Het werd, geheel volgens het voorschrift, in een zijden doekje gewikkeld, voor de oogen der getuigen in den brief gelegd, waarin niets anders was dan de postwissel en het port van den vorigen brief. De brief werd — altijd in hunne tegenwoordigheid — gesloten en op de post gedaan.

De slapende jufvrouw moest toen volgens de bewering van den magnetiseur en van de adepten, *mij* zien *van binnen en van buiten.* Heden morgen ontvingen wij het volgende antwoord, dat ik letterlijk afschrijf:

„*Deze patient is geheel krachteloos aan armen, handen, voeten en beenen, 't bloed is geheel krachteloos en het werkt met het water niets door, en indien er niets aan gedaan wordt, wordt het hoe langer hoe erger. Er zit overal veel water tusschen, en dat verhard zich, dat is door een schrik ontstaan, en is dat bloed verstijfd. Er is altijd hartklopping. Er is veel water in de zij, de nieren liggen ongeregeld, en er is een verstroeving in al de buizen — omdat er geen uitgang genoeg van water is. Altijd pijnlijk, loom en moe.*

Geheele genezing is er niet voor, wel groote verbetering."

Hierbij hing een recept voor mij, dat ik om de plaatsruimte niet overschrijf.

———

De wet verbiedt mij, den magnetiseur en zijn somnambule van bedrog en opligterij te beschuldigen. Ik weet niet welken naam ik aan hunne handelwijze geven mag. Ieder make voor zich zelven de gevolgtrekking. Mijn gemeente, de naburige plaatsen, allen die mij kennen, kunnen beoordeelen, of hetgeen het Dordtsche orakel sprak, van mij geldt. Allen, die het begeren, kunnen de bewijsstukken komen inzien. Wie daartoe niet in de gelegenheid zijn, mogen de verzekering ontvangen, dat ik in de laatste 8 dagen, in weerwil van hetgeen jufvrouw v. d. Elst in dien tijd van mij getuigde, in staat was om vijfmaal te preêken: een dag waarop zij mij „*van binnen en van buiten*" zag, wandelde ik vier uren.

Ik betwijfel het, of de wet vergunning geeft aan jufvrouw v. d. Elst, iemand, die dit doet, te beschuldigen van *geheele krachteloosheid aan armen, handen, voeten en beenen;* gaarne geloof ik, dat het aantal wonderen der Dordtsche jufvrouw ware vermeerderd op de verrassendste wijze, indien mijn ongelukkige lijder een lapje, dat op zijn eigen borst had gelegen, gezonden had. Men had op nieuw de handen in elkaâr geslagen, en de gave bewonderd van de somnambule — *die vooraf was ingelicht.* Men had op nieuw en zoo mogelijk nog luider geroepen: „*groot is de jufvrouw der Dordtenaren!*"

Gaarne geloof ik daarenboven, dat er patienten zijn, die de goede natuur, de verbeelding of een of ander oud receptenboek genees.

Ik verzoek echter degenen, die het regt daartoe hebben, mij te zeggen, welken naam de wet ons vergunt te geven aan de praktijken van jufvrouw v. d. Elst en haar magnetiseur.

Tegenover hun talrijke patienten mogen zij intusschen openlijk weêrspreken, wat ik openlijk heb medegedeeld.

— En ten slotte nog als toegift de curieuse brief van den redacteur van *Asmodée* aan den gemeente raad te 's Hage tot mededeeling en bekendstelling der vroegere medewerking van den tegenwoordigen kampioen der politieke en koloniale reactie aan het beruchte bladje van dien naam: Zie hier hoe de *Utr. courant* den brief uit het verslag van den gemeenteraad van 't Hage opneemt:

Te 's Hage is sedert eenigen tijd sprake van eene wijziging in het kontrakt tusschen de stad en de uitgevers van 't *Dagblad.* Door den uitgever van de *'s Grav. Nieuwsbode* is een verzoek ingediend, dat de stad met hem over de verdere uitgave van het *Dagblad* in onderhandeling mogt treden, vooral met het oog op eene aanstaande uitbreiding van den *Nieuwsbode* onder hoofdleiding van den heer *Lion. (Jz. J.)* In den Haagschen gemeenteraad is thans het volgend zonderling adres ingekomen, tot ondersteuning van het verzoek van de *Nieuwsbode:*

„Geeft met verschuldigden eerbied te kennen *Mulder II*, boekdrukker en uitgever te Amsterdam:

dat hij met belangstelling gevolgd heeft de diskussie over de hernieuwing der koncessie voor de uitgave van het *Dagblad van 's Gravenhage* aan de heeren *Holtrop* en *Belinfante*;

„Dat deze zaak hem, als Nederlandsch journalist, natuurlijk daarom te meer die belangstelling moest inboezemen, omdat daarbij het denkbeeld op den voorgrond stond, de pen van bedoelde heeren van elken dwang te ontslaan, en alzoo door den gemeenteraad der residentie hulde werd gebragt aan de koningin der aarde, *de Drukpers*;

„dat hij met niet minder belangstelling het nommer van den *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* van 13 Aug. jl. en de personele polemiek, daarin door den persoon van *Iz. J. Lion* gevoerd, heeft nagegaan;

„dat hij wenscht meer bijzonder de aandacht van den gemeenteraad te vestigen op den persoon van *Iz. J. Lion*, als kandidaat, vertegenwoordigd door den uitgever *H. C. Susan H. Cz.;*

„dat de heeren *Holtrop* en *Belinfante*, sedert jaren her, altijd en onafgebroken dezelfde rigting hebben gevolgd, en hun eenmaal geopenbaard beginsel zijn blijven naleven; dat zij daardoor blijken hebben gegeven voor geene verbetering, of zoogenaamde lessen der ondervinding vatbaar te zijn en niet dezelfde elasticiteit in hunne politieke gevoelens te bezitten, welke zoo menig ander journalist, en in het bijzonder, bij uitnemendheid, den persoon van *Iz. J. Lion* onderscheidt.

„dat bedoelde persoon van *Iz. J. Lion* toch, na werkzaam te zijn geweest bij den heer *Groen van Prinsterer* en den heer *van Hoëvell*, aan de *N. Rott. Ct.* en het *Handelsblad*, hoofdredakteur is geweest van het liberale dagblad *de Grondwet*, om dat vaandel te verlaten en over te gaan tot het dagblad de *Constitutioneel*, dat eene geheel andere rigting moest voorstaan;

„dat de persoon van *Jz. J Lion*, ter oorzake van schulden het vaderland verlaten hebbende, uit Engeland eene brochure heeft gerigt aan het volk, waarin hij den baron *van Hall* tot de diepste diepte verlaagt en het volk als het ware vergiffenis vraagt, een oogenblik het liberale vaandel verlaten te hebben onder belofte van beterschap;

„dat hij, toen door jonkheer *Salvador* zijn schulden waren betaald, in het vaderland teruggekeerd zijnde, op nieuw hoofdredakteur werd van het liberale dagblad *de Grondwet*, uitgegeven te Haarlem.

„dat hij ook dat vaandel weder verlaten heeft, om zich te scharen bij eene geheel tegenovergestelde partij, welke hij op de meest politieke wijze heeft weten te exploiteren;

„dat hij tusschen al die rigtingen door, een hoogst verdienstelijk medewerker is geweest van het Monarchaal-Constitutioneel-Autokratisch-Republikeinsch-Israëlietisch-Jansenist-Orthodox-Katholieke weekblad *Asmodée*, waarvan eenige bewijzen, door zijne bekwame pen geschreven en op steen overgebragt, hierbij aan den gemeenteraad eerbiedigliik worden overgelegd.

„dat hij alzoo meer dan eenig ander aanspraak kan maken op den titel van politieken gom-elastieken man, bekwaam zich te keeren in alle rigtingen, al noemt men dit politieke oneerlijkheid, en dus de voorkeur verdient boven menschen, als de heeren *Holtrop* en *Belinfante*, die zich sedert jaren slechts aan ééne rigting hielden, al wordt zulk een gedrag ook betiteld met den naam van politieke eerlijkheid;

„Redenen waarom de adressant vermeend heeft, den persoon van *Iz. J. Lion*, bij adres vertegenwoordigd door den heer *H. C Susan C.Izn.*, te mogen en te moeten recommanderen als koncessionaris voor de uitgave van het *Dagblad van 's Gravenhage*, met ter zijdestelling van den heeren *Holtrop* en *Belinfante*, die zich sedert jaren trouw van hunne verpligtingen gekweten hebben."

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	*Vlag*	*Naam van het Schip*	*den Gezagvoerder.*	*Grootte van 't schip in Lasten.*	*van waar gekomen.*	*wanneer gezeild.*	*welke plaats aangedaan.*	*werwaarts bestemd.*	*Agenten.*
Octo. 23	Ned. Ind.	Alosmanie.	Sech Said Bahasoan.	35	Samarang.	19 Oct.	geen	Soerabaija.	Onbekend.
„ —	Eng.	Adelaide.	J. Hopwood.	211½	Batavia.	11 „	„	„	Fraser Eaton & Co.
„ —	Hamb.	Antonie.	H. C. W. Bock.		„	13 „	„	„	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Octob.	22	Frans.	Jules Cezard.	J. G. C. Ropers.	Frankrijk via Sam. en Batavia.
„	23	Ned. Ind.	Ardjoeno.	Soeriedjo.	Balie.
„	—	„ „	Dina.	M. Rademaker.	Nederland.
„	—	„ „	Euterpe.	A. Kuipers.	„ via Passeroean.
„	—	„ „	Kraton.	J. Mertens.	Sumanap.
„	—	„ „	Hing Thay.	Bakar.	Balie.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Frans.	Rose Marie Louise.	Garnau.	In reparatie.	Fraser Eaton & Co.
Amer.	Philomela.	Ellms.	In Lossing.	" " " "
Nederlandsche	Cornelia Mathilda.	Snoey.	In reparatie.	" " " "
Fransche	Jules Cezard.	Ropers.	Nederland.	" " " "
Hamb.	J. Weber Sr.	Leese.	In Lossing.	" " " "
Engelsche	Marian.	Mc. Intost.	Onbepaald.	" " " "
Nederlandsche	Estafette.	Oepkes.	Nederland.	" " " "
Nederlandsche	K. N. Yacht club.	Zack.	Nederland.	E. ten Brinck & Co.
"	Metalen Kruis.	J. P. Zuardeeg.	In Lossing.	Schimmelpenninck & Co.
"	Baron v. Hardenbroek.	v. Rossem.	Nederland.	" " "
"	van der Palm.	Marcus.	Nederland.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
"	Deligence.	L. Sluit.	"	" " " " "
"	Dina.	Rademaker.	"	" " " " "
Pruiss.	Germania.	Francke.	Amsterdam.	Adam & Co.
Ned. Indische	Josephine.	Kuijpers.	Pad. v. Bat.	" " "
Nederlandsche	Adm. van Heemskerk.	Koning.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
Neuerlandsche	Vriendschap.	Jongen.	"	J. F. van Leeuwen & Co.
"	Weltevreden.	Duinker.	"	" " " " "
"	Tjelingsie.	P. Ouwehand.	"	Arnold & Zonen.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.	DATUM.	NAAR.
Oct.	7	Ned. Ind.	IJdrussie.	Sech Abdr. Bakir.	Padang.	28 Sept.	Batavia.
"	—	Amerik.	John Land.	L. J. Hotchkiss.	Batavia.	6 Oct.	Cowes.
"	—	Nederlandsche	Cornells Gips.	M. v. Rijn v. Alkemade.	Idem.	— "	Nederland.
"	8	Ned. Ind.	Anis Balgair.	S. Salman b. Soenkir.	Idem.	5 "	Padang.
"	—	Engelsche	Heroes of Alma.	J. J. Woodcock.			
"	—	Nederl.	S. Schoenmakers.	J. J. van Verelen.	Londen.	30 Junij	Hongkong.
"	9	Engelsche	Antilla.	J. Jaltentuc.	Rotterdam.	19 "	Batavia.
"	11	Hamb.	Guinea.	F. Bundean.	Singapore.	9 Sept.	Liverpool.
"	—	Engelsche	Lauceston.	W. H. Hayes.	New-Castle.	30 "	Orders.
"	8	Nederlandsche	Stad Dockum.	....	terug uit zee.	....	....
"	—	....	Johannes Anthonius.	....	....	....	....
"	—	Nederl.	Siciiie.	J. C. Schol.	....	....	....
"	11	"	Hendrica.	A. H. Strakholder.	Batavia.	9 Oct.	Tjilatjap.
"	12	Fransche	Nizam.	R. Moulet.	Idem.	— "	Marseille.
"	—	Amerik.	Scargo.	D. W. Howes.	Melbourne.	26 Aug.	Order.

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.		VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	GEZEILD.
Oct.	11	Nederlandsche	bark	Helen Louisa.	P. Metzelaar.	Muntok.	29 Sept.
"	12	"	schip	Anna Digna.	C. Ouman.	Sidney.	1 "
"	—	"	brik	Passekan.	Tan Siauking.	Samarang.	2 Oct.
"	13	"	bark	Elisabeth.	P. Snoek.	Amsterdam.	28 Junij.
"	—	"	——	Wilhelmina Maria.	W. Postma.	Singapore.	17 Sept.
"	—	Engelsche	schip	Launceston.	M. H. Hajes.	Terug uit zee.	28 "
"	14	Ned. Ind.	stoomb.	Oenarang.	S. van Hulstijn.	Soerabaija.	....
"	—	"	bark	H. Vincentius van Paulo.	F. J. Vassen.	Onrust.	14 Oct.
"	—	"	——	Noordster.	J. Luteijn.	Singapore.	23 "
"	—	Zweedsche	schip	Elisabeth.	Trijselius.	Port Adelaide.	1 "
"	15	Nederl.	——	Nederland.	L. Hoekstra.	Samarang.	12 "
"	—	"	bark	Kaliemantan.	Go Tjoseng.	Idem.	10 "

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.		VLAG.	BENAM.	NAMEN. DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.
Oct.	13	Nederlandsche	bark	Ellen Banka.	Oeij Liang Tek.	Muntok.
"	—	"	——	Fathoor Rachman.	Sech Hamoot b. Moh. b. Fok.	Idem.
"	—	"	——	Banel Gair.	Sech Salim Drehim.	Palembang.
"	—	"	schoener	Indramaijoe.	Tan Tjing Hiang.	Idem.
"	—	Engelsche	schip	Adelicia.	Hopwood.	Australie.
"	—	Hamburgsche	——	Antonia	H. C. W. Bock.	Soerabaija.
"	—	Nederlandsche	bark	Jenoer.	Said Aloewie bin Alie.	Onrust.
"	14	"	——	Zwaan.	K. J. van Hemert.	Soerabaija.
"	15	"	stoom.b.	Makassar.	J. C. Biering.	Singapore.
"	—	"	——	Prins van Oranje.	J. Prins.	Soerabaija.
"	—	"	bark	Helen Louisa.	P. Metzelaar.	Grissee.
"	—	"	——	H. Vincentius van Paulo.	F. J. Vassen.	Nederland.
"	—	"	——	Boesroel Karim.	Said Abdul Hoenaiman.	Samarang.
"	—	"	schoener	Elize.	B. J. Schepper.	Lampongs.
"	16	"	bark	Generaal Michiels.	F. G. Visser.	Nederland.
"	—	"	——	Batavia.	Oeij Soewie.	Pekalongan.

In lading liggende schepen te Batavia.

Nederlandsche bark *Vriendentrouw*, D. Grevelinck, brik *Jan van Hoorn*, C. M. Borghorst, *Pieter Schoenmaker*, J. J. van Varelen, *Azia*, T. Molenaar, schip *Straat Balie*, F. de Jong, bark *Vreede*, L. van der Plas, *Hendrik Ido Ambacht*, Bijl, *Loopuit*, M. van der Hidde, *Minister van Hall*, O. de Haas, brik *Catharina Geertruida*, E. E. Mos, *Martha en Jacoba*, de Vries, bark *Whampoa*, Marcussen, *Hendrika*, W. van Aalborg, brik *Wilhelmina en Maria*, W. Postma, bark *Noordster*, Luteijn, *Elizabeth*, J. Snoek. Ned. Indisch bark *Djencer*, Said bin Alie, *Kalimantan*, Go Tjeseng, brik *Ydroesie*, Sech Bahir, schoener *Machmoed*, Said Segaf, brik *Fothus Seroer*, Sech Bakreso, Eng. brik *Carl*, Gunn, schip *Majestie*, S. Jones, bark *Sea Nijmph*, A. Currie, Hanover. schip *Kroonprins Ernst August*, P. C. Wilder. Hamb. bark *Vorlesten*, ... Amerikaansch schip *Hussar*, W. H. Howland, *Wild Rover*, ... bark *Rosselle*, Pierce, en *Elizabeth*, T.ysillius.

Aangekomen schepen te Samarang.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM.
Octb.	10	Ned. Ind.	schoener	Aloui Segaf.	Oewa Kaba.	Grissee.	5 Oct.
"	11	Nederl.	bark	Christiaan Huijgens.	J. van Katwijk.	Passoeroean.	6 "
"	12	Ned. Ind.	"	Nawan Eljoescor.	J. C. Monteiro.	Sumanap.	8 "
"	12	Nederl.	"	Willem Daniel.	A. J. de Jong.	Batavia.	8 "
"	12	Ned. Ind.	stoomschip	Oenarang.	S. van Hulstijn.	Soerabaija.	11 "
"	13	"	brik	Almarshoegie.	Said Abdulla bin Mohamat Alhabsie.	Pekalongan.	11 "
"	13	"	"	Salim	P. Meijer.	Bima.	6 "
"	14	Nederl.	schip	Jacob Roggeveen.	J. Vos van Marken.	Batavia.	9 "
"	14	Ned. Ind.	bark	Sara Eleonora.	D. Schuirmer.	"	7 "
"	16	"	stoomschip	Batavia.	G. A. Nije.	Soerabaija.	15 "
"	16	"	brik	Rachman.	Sech Abd. Rachm. Said.	Indramaijoe.	12 "
"	16	"	stoomschip	Prins van Oranje.	J. Prins.	Batavia.	15 "
"	16	Hamb.	bark	San Francisco.	N. Stortenbecker.	"	11 "
"	16	Nederl.	"	Jacoba Helena.	J. J. Swart.	Soerabaija.	9 "
"	16	"	schoener.	Marij Goddard.	J. Haring.	Batavia.	8 "

Vertrokken schepen van Samarang.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Oct.	11	Nederl.	bark	Mary en Hillegonda.	H. Piccardt.	Nederland.
"	11	Ned. Ind.	"	Kalimantan.	Go Tjo Sing.	Batavia
"	11	"	"	Diligence.	L. Smit.	Soerabaija
"	12	Nederl.	"	Nederland.	J. Hoekstra.	Batavia en Nederland.
"	12	"	"	Colombus Almansoor.	Said Aloei bin Schap	Riouw.
"	12	Ned. Ind.	"	Fathal Haer.	S. S. Moham. bin Bahaloan.	Balie.
"	12	"	brik	Rachmanie.	Marzoek Osman.	Grissee en Soerabaija.
"	12	"	bark	Estaffette.	C. J. Oepkes.	Soerabaija.
"	12	Nederl.	"	Ellen.	T. A. P. Wentholt.	Batavia.
"	13	Ned. Ind.	"	Ing Goan.	So Tjoen Hei.	Tagal.
"	13	"	"	Goan Sien.	Go Tilong.	Batavia Muntok en Riouw.
"	13	Hamb.	"	Mauritius.	C. G. Holst.	Nederland.
"	14	Nederl.	"	Cornelia Hendrika.	J. van der Meulen	"
"	13	"	"	Gouv. Gen. Duymaer v. Twist	E. C. Hoeksma.	"
"	13	Ned. Ind.	stoomschip	Oenarang.	S. van Hulstijn.	Batavia.
"	15	"	schip	Maria Henriette.	J. Winter.	Padang.
"	15	"	bark	Alnoer.	Sech Sult. b. Ach. Marzoekie.	Batavia.
"	15	"	"	Joen Goan	Liem Di Hie.	Riouw.
"	17	"	schoener.	Fothool Moelook.	Djenal Abiedin.	Cheribon en Muntok.
"	17	Nederl.	bark	Eersteling.	C. de Zeeuw Bogchus.	Nederland.
"	17	Ned. Ind.	stoomschip	Batavia.	G. A. Nije.	Batavia.

In lading liggende schepen te Samarang.

Nederlandsche bark *Susanna Johanna*, S. F. Lammerts, schip *Jedo*, F. van Rossem, bark *Jeannette en Cornelia*, J. Verhoeven, *Kommiss. des Kon. van der Heim*, J. van Zanten, *den Elshout*, E. Akkerman, *S. van Heel*, D. H. Dietz, schoener *Sophia Amalia*, W. J. Lourens, bark *Christiaan Huijgens*, J. van Katwijk, *Williem Daniel*, A. S. de Jong, schip *Jacob Roggeveen*, J. Vos van Marken, schoener *Mary Coddard*, S. Haring, bark *Jacoba Helena*, J. J. Swart. Amer. schip *East Indian*, W. Le Craw. Frans. schip *Charlemagne* P. Duteil, Ned. Ind. bark *Fathool Wadoet*, Sech Salim bin Moh. Alhadat, brik *Lina*, J. W. Steevensz, bark *Djoedool Barie*, Said Abdulla bin Oemar Baharoon, *Fathool Moebarak*, Mohamat Trang, bark *Johanna Elisabeth*, J. Worthington, *Abool Kassim*, Said Hassan bin Alie Segaf, schoener *Alosmanie*, Sech Said bin Salim Bahasoan, bark *Cen Goan*, Ko Tiong, *Ing Goan*, Ong Koh Kioe, *Gouverneur Schaap*, Mohamat, *Goan Sien*, Go Tilong, schoener *Aloei Segaf*, Oewa Kaba, bark *Nawan Eljoesoor*, J. C. Monteiro, brik *Salim*, F. J. P. Meijer, *Almarshoegie*, Said Abd. bin Alhabassij, bark *Sara Eleonora*. D. Schuirmer, brik *Atiatool Rachman*, Sech Abd. Rachm. bin Achm. So-E. en Hamb. brik *San Francisco*, N. Stortenbecker.

Aangekomen schepen te Bantam.

datum.	vlag. namen der schepen.	gezagv.	van
Oct. 13	Ned. Ind Aldjoesoor.	Said Akiel bin Alie.	Lampong Telok Betong.

Aangekomen schepen te Cheribon.

datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	van
Oct. 5	Ned. bark	Tiksing.	Sitjeta.	Bandjermas.
" 7	" ——	Apiemas.	Lim Njattjôeij.	Toboalij.
" 8	" schip	Willemina en Clara.	Abrahamsz.	Samarang.
" 9	" brik	Kaliemas.	Sech Salin Boeg.	Batavia.
" —	" bark.		J. Worthington	Grissee

Vertrokken schepen van Cheribon.

datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	naar
Oct 8	Ned bark	Srie Cheribon.	I. Engtjee.	Singap. Muntok en Remb.
" —	" ——	Inglie.	Djie Kiatsan.	Indramaijoe.
" 9	" ——	Tiksing.	Sitjeta.	Riouw.
" —	" ——	IJoesserin.	Said Abd. Alkai	Singap. via Batavia en Tagal.

Schepen liggende ter reede te Cheribon.

Ned. schip Grondwet, Pieter, Willemina en Clara, barken Alfaleck, Java, brik Kaliemas, schoeners Apiemas, Noersaleh. — Frans. schip L'Cezard.— Brem. schip Johan Lange.

Aangekomen schepen te Indramaijoe.

datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	van
Oct. 6	N. Ind. bark	Julie.	R. Brem.	Cheribon.

Vertrokken schepen van Indramaijoe.

datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	naar
Oct 8	Ned. bark	Zes Gezusters.	R. Retgers.	Nederland via Batavia.
" —	N. Ind. schip	Ammana Tulbarie.	Sech Oemar bin Moht. Badjoeber.	Blinjo. (Banka.)

Aangekomen schepen te Pamanoekan.

datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	van
Sept. 28	Ned. bark	Batavia.	Oeij Soewia.	Pekalongan.
Oct. 9	" schoen.	L' Union.	G. Schuit.	Batavia.

Vertrokken schepen van Pamanoekan.

datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	naar
Oct. 5	Ned. bark	Batavia.	Oeij Sowio.	Batavia.
" —	" schoener	L'Union.	G. Schuit.	in lading.

Aangekomen schepen te Pekalongan.

Datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	van
Oct. 7	Ned. brik	Nasrie Madjit hern. Almarschoegi	Said Abd. bin Achm. Alhabassij.	Cheribon.
" 8	" bark	Catharina Maria.	A. van der Tak.	Idem.
" —	" ——	Oeij Sinjo.	Oeij Hoiian.	Indramaijoe.

Vertrokken schepen van Pekalongan.

datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	naar
Oct. 7	Ned. brik	Tartar.	Lim Kiangkong	Indramaijoe.
" —	" ——	Pasekan.	Tan Siauking.	Batavia.

Schepen liggende ter reede te Pekalongan.

Ned. bark Catharina Maria, Atiatool Barie, Oeij Sinjo, brik Nasrie Madjiet hern. Almarshoegie.

Aangekomen schepen te Rembang.

datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	van
Oct. 5	Ned. bark	Thae Goan.	Tan Goatsan.	Grissee.

Vertrokken schepen van Rembang.

damtu	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	naar
Oct. 5	Ned. schoen.	Fatahool Moelook.	Djenal Albiedin	Muntok over Sam. en Cher.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 23sten October 1861.

AANVOER.

Van Glasgow per het Ned. schip *Nova Zembla*, gez. A. HORDIJK, 28.220 ps. en 20 kn. ijzer, 8 doozen ijzerwerk, 43 coll. machinerien, CORES DE VRIES; 1 wagen, 5 suikerpannen, Mc. MILLAN MARTEN & Co; 34 manden aardewerk, HILL BROEKMAN & Co; 67 kn. aardewerk, 1 kn. diverse, ADAM & Co; een partij kolen, ORDER.

Van Nederl. via Bat. per het Ned. schip *Hellevoetsluis*, gezagv. W. J. Vos.

19 kn. bier, 20 kn. bladkoper, 2 kn. schilderijen, SCHIMMELPENNINCK & Co; 11 coll. provisien, F. VIVEZ; 117 coll. verfwaren, 3 bn. roodgaren, MATHIEU EBBS RUYS & Co; 100 kelders genever, 17 kn. bladkoper, ORDER; 100 hammen, 6 pkn. touwwerk, 3 coll. provisien, GEZAGVOERDER; 74 kn. drills, 50/m koffijzakken, 17 pkn gonie garen, 74 kn. gember, 160 kn. cognac, 54 kn. wijn, 11 kn. provisien, 15 vn. pik, 40 kn. vuurwerk, 4 kn. jap. parapluien, 4 kn. madera, 17 kn. gom, 8 kn. kaarsen, 30 kn. aardewerk, 31 kn. vensterglazen, 250 ks. boomwas, 17 kn. lucifers, 15 zkn. komijnenzaad, 5 kn. glaswerk, ORDER.

UITVOER.

Naar Frankrijk via Samarang en Bat. per het Frans. schip *Jules Cezard*, gez. ROPERS.

1965 pic. peper, 979 pic. tin, FRASER EATON & Co.

Naar Singapoer via Samarang en Batavia per de stb. *Prins v. Oranje* gez. PRINS.

500 pic. oud koper, B. KOPERSMIT & Co; 6 kn. sarong, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 29 coll. provisien, B. v. D. ZWAAN; 5 kn. opium, JOAKIM & Co; 1 kist goud, 2 pic. genitrie, 10 kn. moeslin, 1 kist sigaren, 4 pic. koralen, ƒ47.030 zilvergeld, 45 kn. en 193 pic. oud kopergeld, DIVERSE ARABIEREN.

Naar Nederland via Prob. en Pasoer. per het Ned. schip *Cornelia Mathilda*, gez. P. SNOEY.

225 pic. kederanghout, 100 pic. cassia fustela, 4008.99 pic. suiker, Mc. LENNAN & Co; 125 pic. rotting, 6168 pic. koffij, 3000 ps. koehuiden, FRASER EATON & Co.

Naar Nederl. per het Ned. schip *Dina*, gez. M. RADEMAKER.
5000.06 pic. suiker, 2360 pic. koffij, 90 pic. rotting, N. H. M.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol ƒ $14\frac{1}{2}$.
KOFFIJ per picol ƒ 36.—
ROTTING per picol ƒ 7 @ ƒ 8.—
WISSELKOERS $100\frac{1}{2}$.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.